

Bruselj, 4. oktober 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0293 (NLE)

12673/1/22
REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,ga,hr,hu,it,lt,
lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

ECOFIN 894
FIN 943
UEM 224

SPREMNI DOPIS

Št. dok. Kom.:	COM(2022) 476 final/2
Zadeva:	Predlog za IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348 o odobritvi začasne podpore Republiki Hrvaški na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 476 final/2.

Priloga: COM(2022) 476 final/2

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.9.2022
COM(2022) 476 final/2

2022/0293 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348 o odobritvi začasne podpore Republiki
Hrvaški na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost
v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Uredba Sveta (EU) 2020/672 (v nadaljnjem besedilu: uredba o instrumentu SURE) določa pravni okvir za zagotavljanje finančne pomoči Unije državam članicam, ki se zaradi izbruha COVID-19 soočajo z resnimi gospodarskimi motnjami ali jih takšne motnje resno ogrožajo. Podpora v okviru instrumenta SURE je v prvi vrsti namenjena financiranju shem skrajšanega delovnega časa ali podobnih ukrepov za zaščito zaposlenih in samozaposlenih, da se tako zmanjša obseg brezposelnosti in izgube dohodka, poleg tega pa tudi financiranju nekaterih ukrepov, povezanih z zdravjem, zlasti na delovnem mestu.

Hrvaška je 6. avgusta 2020 zaprosila za finančno pomoč Unije, 25. septembra 2020 pa ji je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1348 odobril finančno pomoč za dopolnitev njenih nacionalnih prizadevanj za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in odziv na socialno-ekonomske posledice izbruha za delavce.

Hrvaška je 25. julija 2022 znova zaprosila za finančno pomoč Unije na podlagi uredbe o instrumentu SURE.

Komisija se je v skladu s členom 6(2) uredbe o instrumentu SURE posvetovala s hrvaškimi organi, da bi preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih odhodkov, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, neposredno povezano z ukrepi Hrvaške na področju trga dela. To se nanaša zlasti na obstoječe ukrepe iz Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1348:

(a) obstoječi ukrep, ki zagotavlja sofinanciranje plač delavcev v podjetjih, katerih prihodki so se v primerjavi z letom 2019 zmanjšali, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Za marec 2020 je znesek podpore določen na 3 250 HRK na zaposlenega za polni delovni čas, od aprila 2020 naprej pa znaša mesečni znesek podpore 4 000 HRK na zaposlenega za polni delovni čas. Znesek podpore na zaposlenega v obdobju, ko ukrep ostaja veljaven, ostaja nespremenjen, vendar se sektorji, ki so upravičeni do podpore, sčasoma spreminjajo, odvisno od gospodarskih razmer. Za obdobje od novembra 2020 do junija 2021 podjetja, ki na podlagi odločitve nacionalnih organov zaradi ukrepov zapore ne morejo poslovati, prejmejo podporo na zaposlenega za polni delovni čas, odvisno od števila dni zapore, vendar ne več kot 4 000 HRK za cel mesec zapore. Ukrep je bil ukinjen konec junija 2022;

(b) obstoječi ukrep, ki zagotavlja podporo za začasno skrajšanje delovnega časa¹ v obdobju med junijem 2020 in decembrom 2022 za podjetja, ki imajo 10 ali več zaposlenih v katerem koli sektorju, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Z ukrepom se lahko financira do 2 000 HRK na mesec na zaposlenega. Ukrep naj bi se izvajal do konca decembra 2022.

Hrvaška je Komisiji predložila ustrezne informacije.

¹ Za obdobje od junija do decembra 2020 se je skupni mesečni delovni čas (tj. vseh delavcev) zmanjšal za vsaj 10 % v primerjavi s podobnim mesecem prejšnjega leta. Od januarja 2021 se mora mesečni delovni čas zmanjšati za vsaj 20 % v primerjavi s podobnim mesecem prejšnjega leta.

Komisija glede na razpoložljiva dejstva predlaga Svetu, da sprejme izvedbeni sklep o odobritvi finančne pomoči Hrvaški v skladu z uredbo o instrumentu SURE v podporo zgoraj navedenim ukrepom.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog je v celoti skladen z Uredbo Sveta (EU) 2020/672, na podlagi katere je predložen.

Predlog dopolnjuje drug instrument prava Unije za zagotavljanje podpore državam članicam v izrednih razmerah, in sicer Uredbo Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (Uredba (ES) št. 2012/2002). Uredba (EU) 2020/461 Evropskega parlamenta in Sveta, ki spreminja navedeni instrument, da bi se razširilo njegovo področje uporabe na izredne razmere večjih razsežnosti v javnem zdravju in opredelile posebne dejavnosti, upravičene do financiranja, je bila sprejeta 30. marca 2020.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del sklopa ukrepov, pripravljenih v odziv na trenutno pandemijo COVID-19, kot je „naložena pobuda v odziv na koronavirus“, in dopolnjuje druge instrumente, ki podpirajo zaposlovanje, kot sta Evropski socialni sklad in Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD)/InvestEU. Z uporabo izposojanja in posojanja za podporo državam članicam v tem konkretnem primeru izbruha COVID-19 bi ta predlog zagotavljal drugo raven zaščite za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, s čimer bi pomagal ohranjati delovna mesta ter s tem zaščititi zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za ta instrument je Uredba Sveta (EU) 2020/672.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog je odziv na prošnjo države članice in odraža evropsko solidarnost z zagotavljanjem finančne pomoči Unije v obliki začasnih posojil državi članici, ki jo je prizadel izbruh COVID-19. Takšna finančna pomoč kot druga raven zaščite začasno podpira povečane javnofinančne odhodke držav članic za sheme skrajšanega delovnega časa in podobne ukrepe ter jim pomaga ščititi delovna mesta in s tem zaposlene in samozaposlene pred tveganjem brezposelnosti in izgube dohodka.

Podpora bo pomagala prizadetemu prebivalstvu in pripomogla k blažitvi neposrednih družbenih in gospodarskih posledic krize COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog upošteva načelo sorazmernosti. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga Svet lahko pravočasno sprejel, posvetovanja z deležniki ni bilo mogoče izvesti.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujnosti priprave predloga ocena učinka ni bila izvedena.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Komisija bi morala imeti možnost najema posojil na finančnih trgih z namenom nadaljnjega posojanja državi članici, ki zaprosi za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE.

Poleg jamstev, ki jih dajo države članice, okvir vključuje tudi druge zaščitne ukrepe za zagotavljanje finančne trdnosti sheme, in sicer:

- strog in konservativen pristop k finančnemu upravljanju,
- oblikovanje posojilnega portfelja, ki omejuje tveganje koncentracije, letno izpostavljenost in čezmerno izpostavljenost do posameznih držav članic, hkrati pa zagotavlja, da se državam članicam, ki najbolj potrebujejo pomoč, lahko zagotovijo zadostna sredstva, ter
- možnosti obnovitve dolga.

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348 o odobritvi začasne podpore Republiki Hrvaški na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19² in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Po prošnji Hrvaške z dne 6. avgusta 2020 je Svet z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1348³ odobril finančno pomoč Hrvaški v obliki posojila v višini največ 1 020 600 000 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let in obdobjem razpoložljivosti 18 mesecev, da se dopolnijo nacionalna prizadevanja Hrvaške za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce.
- (2) Posojilo je bilo namenjeno Hrvaški, ki naj bi ga uporabila za financiranje shem skrajšanega delovnega časa in podobnih ukrepov, kot so navedeni v členu 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348.
- (3) Izbruh COVID-19 je imobiliziral znaten del delovne sile na Hrvaškem. To je ponovno privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov na Hrvaškem v zvezi z ukrepi iz člena 3, točki (a) in (b), Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348.
- (4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Hrvaška v letih 2020, 2021 in 2022 uvedla za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli zelo močan vpliv na javne finance. Primanjkljaj in dolg sektorja država sta na Hrvaškem leta 2020 znašala 7,3 % oziroma 87,3 % bruto domačega proizvoda (BDP), konec leta 2021 pa sta se zmanjšala na 2,9 % oziroma 79,8 %. V skladu z napovedjo Komisije iz pomladi 2022 naj bi primanjkljaj sektorja država Hrvaške do konca leta 2022 znašal 1,8 % bruto domačega proizvoda (BDP), dolg sektorja država pa 73,1 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz poletja 2022 naj bi se BDP Hrvaške v letu 2022 povečal za 3,4 %.

² UL L 159, 20.5.2020, str. 1.

³ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1348 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Republiki Hrvaški na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 159, 20.5.2020, str. 1).

- (5) Hrvaška je 25. julija 2022 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 550 000 000 EUR, da bi še naprej dopolnjevala svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce v letih 2020, 2021 in 2022. Hrvaška je zlasti nadalje podaljšala in spremenila sheme skrajšanja delovnega časa in podobne ukrepe iz uvodnih izjav 6 in 7.
- (6) Na podlagi „Zakona o trgu dela“⁴ je Hrvaška uvedla ukrep, ki zagotavlja sofinanciranje plač delavcev v podjetjih, katerih prihodki so se v primerjavi z letom 2019 zmanjšali⁵, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Za marec 2020 je znesek podpore določen na 3 250 HRK na zaposlenega za polni delovni čas, od aprila 2020 naprej pa znaša mesečni znesek podpore 4 000 HRK na zaposlenega za polni delovni čas. Znesek podpore na zaposlenega v obdobju, ko ukrep ostaja veljaven, ostaja nespremenjen, vendar se sektorji, ki so upravičeni do podpore, sčasoma spreminjajo, odvisno od gospodarskih razmer. Za obdobje od novembra 2020 do junija 2021 podjetja, ki na podlagi odločitve nacionalnih organov zaradi ukrepov zapore ne morejo poslovati, prejmejo podporo na zaposlenega za polni delovni čas, odvisno od števila dni zapore, vendar ne več kot 4 000 HRK za cel mesec zapore. Ukrep je podaljšanje ukrepa, opisanega v členu 3(a) Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1348, kot je določeno v sklepu upravnega sveta Hrvaškega zavoda za zaposlovanje (CES), sprejetem 20. marca 2020 in spremenjenem 25. marca, 7. aprila, 9. aprila, 6. maja, 28. maja, 18. junija, 25. junija, 10. julija in 29. julija, 7. septembra, 22. oktobra, 4. novembra in 4. decembra 2020. CES je sprejel naknadne spremembe tudi v letu 2021, in sicer s sklepi, sprejetimi 8. januarja, 21. januarja, 3. marca, 15. aprila, 30. aprila, 31. maja, 23. julija, 25. avgusta, 29. septembra, 15. oktobra in 4. novembra, ter v letu 2022 s sklepoma, sprejetima 27. januarja in 31. maja⁶. Ukrep je bil ukinjen konec junija 2022.
- (7) Hrvaška je poleg tega na podlagi „Zakona o trgu dela“ uvedla ukrep, ki zagotavlja podporo za začasno skrajšanje delovnega časa⁷ v obdobju med junijem 2020 in decembrom 2022 za podjetja, ki imajo 10 ali več zaposlenih v katerem koli sektorju, pod pogojem, da delovno razmerje ne preneha. Z ukrepom se lahko financira do 2 000 HRK na mesec na zaposlenega. Ukrep je podaljšanje ukrepa, opisanega v členu 3(b) Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1348, kot je določeno v sklepu upravnega sveta Hrvaškega zavoda za zaposlovanje (CES), sprejetem 29. junija 2020 in spremenjenem 10. julija in 22. oktobra 2020 ter nadalje spremenjenem 8. januarja 2021 in 27. januarja 2022⁸. Ukrep naj bi se izvajal do konca decembra 2022.
- (8) Hrvaška izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Hrvaška je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 do konca aprila 2022 povečali za 2 220 567 523 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje,

⁴ OG 118/18, 32/20

⁵ Merilo glede zmanjšanja prihodkov je v obdobju od marca do maja 2020 znašalo 20 %, v obdobju od junija do decembra 2020 je znašalo 50 %, od januarja 2021 pa mora priti le do zmanjšanja prihodkov v primerjavi s podobnim mesecem leta 2019.

⁶ Sklepi so na voljo na: https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece_sjednice-2021.php

⁷ Za obdobje od junija do decembra 2020 se je skupni mesečni delovni čas (tj. vseh delavcev) zmanjšal za vsaj 10 % v primerjavi s podobnim mesecem prejšnjega leta. Od januarja 2021 se mora mesečni delovni čas zmanjšati za vsaj 20 % v primerjavi s podobnim mesecem prejšnjega leta.

⁸ Sklepi so na voljo na: https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece_sjednice-2021.php

ker je povezano tudi s podaljšanjem ali spremembo obstoječih nacionalnih ukrepov, neposredno povezanih s shemo skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi na področju trga dela, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile na Hrvaškem. Hrvaška namerava 631 536 540 EUR povečanih odhodkov financirati iz skladov Unije, 18 430 983 EUR pa z lastnim financiranjem.

- (9) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala s Hrvaško ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih javnofinančnih odhodkov, neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi iz prošnje z dne 25. julija 2022.
- (10) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Hrvaški pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitev obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.
- (11) Glede na to, da se je obdobje razpoložljivosti iz Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348 izteklo, je potrebno novo obdobje razpoložljivosti za dodatno finančno pomoč. Obdobje razpoložljivosti za finančno pomoč, odobreno z Izvedbenim sklepom (EU) 2020/1348, bi bilo treba podaljšati za 21 mesecev in tako bi morale biti skupno obdobje razpoložljivosti 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1348.
- (12) Hrvaška in Komisija bi morali ta sklep upoštevati pri sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.
- (13) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.
- (14) Hrvaška bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Hrvaška izvršila navedene odhodke.
- (15) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Hrvaške, pa tudi prošnji za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1348 se spremeni:

- (1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Unija da Hrvaški na voljo posojilo v znesku največ 1 570 600 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Obdobje razpoložljivosti finančne pomoči, odobrene s tem sklepom, je 39 mesecev od prvega dne po začetku učinkovanja tega sklepa.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Prvi obrok se sprostí ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji navedenega sporazuma o posojilu ali so, kadar je ustrezno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremenjenega sporazuma o posojilu, sklenjenega med Hrvaško in Komisijo, ki nadomešča prvotni sporazum o posojilu.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Hrvaška lahko financira naslednje ukrepe:

- (a) subvencije za ohranjanje delovnih mest v sektorjih, ki jih je prizadel COVID-19, v skladu s členoma 35 in 36 ‚Zakona o trgu dela‘ ter kot je določeno v ‚Sklepu Hrvaškega zavoda za zaposlovanje z dne 20. marca 2020‘ in njegovih nadaljnjih spremembah s sklepi, sprejetimi 25. marca, 7. aprila, 9. aprila, 6. maja, 28. maja, 18. junija, 25. junija, 10. julija in 29. julija, 7. septembra, 22. oktobra, 4. novembra in 4. decembra 2020. Hrvaški zavod za zaposlovanje je sprejel nadaljnje spremembe tudi v letu 2021 s sklepi, sprejetimi 8. januarja, 21. januarja, 3. marca, 15. aprila, 30. aprila, 31. maja, 23. julija, 25. avgusta, 29. septembra, 15. oktobra in 4. novembra; ter v letu 2022 s sklepoma, sprejetima 27. januarja in 31. maja; in
- (b) pomoč za skrajšani delovni čas v skladu s členoma 35 in 36 ‚Zakona o trgu dela‘ ter kot je določeno v ‚Sklepu Hrvaškega zavoda za zaposlovanje z dne 29. junija 2020‘ in njegovih poznejših spremembah z dne 10. julija in 22. oktobra 2020 ter njegovih nadaljnjih spremembah z dne 8. januarja 2021 in 27. januarja 2022.“.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Hrvaško.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*